

Miljonāriem nav priecīgs prāts

Saruna ar Gunti Pīrāgu par SIA «Vaidava» un laukaimniecību. — Mums iet salīdzinoši labi. Pie tā visa deficitā, kad trūkst degvielas, eljas un smēru, kad trūkst remontmateriālu... Kad praktiski trūkst visa. Var teikt, ka mēs esam tikuši caturt gods godam. Lauktēnka tācī viens neko negādā. Agroķīmiķi gan palīdz. Viņi ir no tiem relatīvi, kas vel ceņas vispāribas labā. Toties agroserviss 1 sezonas laikā atkāpās no visa tā, kas 50 gados vienībā bija spiests darīt. Kādreiz jau dežurēja pa brīvdienām un vēlu vakaros, lai tikai labības kombainus un citu tehniku nodrošinātu ar daļām. Sogad to aizmirs «līdz kniedei». Varbūt to turpināja darīt «Naukšēniem» vai «Kaugurēšiem», bet mums — ne. Faktiski viss uzgūlās uz dienīm nabaga inženieriem un pusotru sagādnieku. Zījās jau bija redzams, ka nekur nebūjām atpaliečojas, toties daudzviet tākām pirmām. Augustā labības lietās gan vienīm ar agronomu priekšgalā iestājas tāda kā bezcerība. Likās, ka labību nenovāksim, tiktāl vienīm — viss vienagla... Bet pirmie novācām un pirmie aizvedām. Nākošgad gan tāda purgašanās vairs nebūs. Tāda sistēma vairs nevar neko dot. Sogad SIA maksimāli «sadzinām angās» algas. Vienkārši iekļāvāmies visparējās tirgošanās mānījā un šo to izlaidām ceturšām sāmniecību, lai būtu no kā maksāt par darbu. Vadīja tikai viena doma: kur dabūt naudu, lai sāmksātu, ja cīlvēks strādājis. Tas tā turpināties vairs nevar. Tādas algas kā šogad, nākamgad mes vairs nedabūsim. Pirkārt, mums strādājošo to-mēr ir par daudz. Otrkārt — iepirkuma cenas. Tās dotajā bridi ir becerīgas. Par 1 kg graudu var iegūt no 1,50 rubļiem līdz 2 rubļiem, un mēs it ka varam uz savas atlīkušās zemes dabūt kādas 2000 t graudu. Bet ja pienū vararam saražot tikai 1,7 tūkstošus un pārdot par rubli, tad pāssi saprot. Padomājiet, kāds spēka patēriņš un izmaksas ir vienā Šai darbā, kādas — otrā. Es domāju, ka nekas jau nemainīs. Kamēr graudu cena būs joti augsta, izdevīgā būs nodarbīties ar graudiem. Bet tā turēsies augsta tik ilgi, cik ilgi graudu valstīj trūks.

Lai tiktū pie plena, arī barībai vispirms vajadzīgi graudi. Kas tad būs, priekšsēdētā?

Man valdē ari tā prasa. Saka: vai tad govis nost sitīsim? Nesitīsim, protams. Bet cilvēki pienāpus turēs tik, cik pašiem nepieciešams un radīem uz pilsetu domams. Varbūt vēl — cik veikālā varēs pārdot. Bet nevedis uz pienotavu, ja Skoba dos tik maz, ka nebūs vērs kēpāties. Zemniekiem būs kādas desmit teles kā stratēģiskā rezerve. Ja cenas nekāps, tad teles pārdos. Ja kāps,

tad sāks slaukt un pārdos pienīnu. Mums viens zemnieks tā jau dara. Pats izpumpējies, kreditus sapēmēs, bet redzams, ka ar pienāmu slaukumu to atmaksāšana neveicas. Viss kļūst joti logiski un darbojas tieši tā, kā tam jādarbojas. Te nu nevienam vairs neko nepiespējis. Kam lielākas iespējas, tas mājās sakuls pienīnu, aizvedis uz Rīgu un pārdos spainīti par 150—200 rubļiem. Bet tas jau nav risinājums, to var likāt mājas kārtība. Es jau nesaku, ka pienā rublis ir slīkts.

das. Tā diezgan regulāri katru dienu ienāk. Gaļas nauda arī vismaz reizi vai divas mēnesi ienāk. Bet, ja šīs naudas būs daudz zemākas par pavasarī esošo dārzdību, tad kopsāmniecībās un SIA nebūs tik daudz naudas, lai samaksātu pieaugušajai dārzdībai atbilstošas algas. Es visu laiku par to domāju un nevaru izdomāt. Tas laikam novērtētie pie natūrālās sāmniecības. Pie tādās, kur paliks tukši lielie kompleksi, vien vējš šūpos un zvirbuli čiepstes. Zemnieki

ja nepielējams, kur tad to pienīliks? Nevedis? Varbūt, ka ar laiku nevedis arī un rikosies, kā es te jau teicu.

Bet ar tēlēm privātsektora naturālsāmniekošanas vajadzībām jau arī var piesātināt Latviju isā briodi.

Tas arī ir pareizi. Latvijā pašlaik ir vajadzīgs 440 tūkstoši.govju, ko mēs nevarām pabarot. Zviedrijā ir apmēram tikpat daudz laukumsāmniecības izmantojamās zemes un viņi ar 200 tūkstošiem.govju pabarot ap 7–8 miljoniem cilvēku, kamēr mēs netiekam galā ar 2,6 miljoniem. Tie 200 tūkstoši arī mums ir drošas rokas — zemnieku un privātājās sāmniecībās. Tādādā ir potenciāls, kas pie pareizām cenām un visa pārējā ir spējīgs nodrošināt tautu. Bet jautājums jau ir tās pāris mitīgais — par saglabāšanu, neizniekošanu, kvalitāti utt. Kāda nozīme izstākta kārtībā?

Tu esi pieredzējis, kā gadu noslēdz kolhosu un kā tagad — SIA. Vai ir kāda starpība?

Laikam jau jāsaka godīgi, ka nekāda liela vis nav. Tiesa, SIA nav aizvadījusi gadu, bet tikai dažus mēnešus. Ir tikai kaut kāda iestrāde. Bet par to būtu vislabāk runat tad, kad visi gali būs savilkti, kad rekināsim dividendes. Bet, saku vēlreiz: mēs neradjām SIA, lai kolhoza viēlatradītu to pāsu ar citu nosatku. Mēs ejam uz privatizāciju. SIA mums ir privatizācijas process. Mums katram tagad pieder it kā ipašums, SIA ipašuma ideāla daļa. Bet tas nav cilvēka ipašums, tas būs tāds tikai tad, kad cilvēks to pārverlīs natūrā. Zemes gabalā, kūti, govi, traktori. Tas tā lēnām notiek, iesniegumi nāk. Sai avize jau ir. Bijušais vietārs Imants Bērziņš atprātīgi savu šķūni. Tagad viņš var rikoties, kā grib kaut vai malkā plēst.

Mūsu piedāvātie saraksti jau nebijā no niekiem stāditi. Pats galvenais jau bija privatizēt liejos rāzōšanas objekts. Tur jau ir tā problēma. Visi ir ar mieru paprasīti T-25 un cielu mazo inventāru. Cilvēkam nav zināšanu par biznesu. Viņi skaidri zin, ka traktoram pieplīks kaut kasti, ko piekraus ar zaļbarību un pārvedis tam trim givom. Cilvēks nem to un tik, cik viņš saprot. Viņš nemāk domāt rūpnieciski. Tāpēc uz liejos objektiem ir jāiet mūsu speciālistiem.

Speciālisti iet. Kur viņi plāno? Ko tad viņi darīs? Kas tad viņus uzturēs? Speciālistam arī jānorādīt pie domas, ka privatizācija ir viņa iezīja. Kad mums SIA nebūs naudas, ko maksāt algas, tad viņi sasparsosies.

Tātad neviens liešais objekts vēl nav privatizēts?

Nev.

(Turpinājums 2. lpp.)

Uz skolu var iet bez bažām

(Par bezatzīņu sistēmu un pārveidotu mācību plānu Valdavas devingadīgās skolas 2. un 3. klasēs)

Mūsu skolas otro un trešo klašu skolēni parasti dodas mājas tikai pusēcēros, kad vecāko klašu skolēniem stundas lielākoties jau beigūšas. Ir nācīs dzirdēt, ka šis fakts radījis dziļu neizpratni un pat sašutumu vecākos, tāpēc meģināšu paskaldrot, ka pēc skolēni tāk garu dienās duva pavada skolā.

Iepazistot Bēnes vidusskollā sekਮigi izdarītās pārmainas mācību plānā, esam međinājusi 2. un 3. klasēs tās ieviest arī māsu skolā. Sie pārkārtojumi paredz pamatīgā estētiskā cikla apguvi. Rita puse skolēni mācas tikai grūtākos priekšmetus. Pēc pusdienām seko atpūtas stunda, pēc tās katrai klasēi ir mācību stunda, kurā cēnās attartoti un nostiprināti priekšpusdienu mācīto. Tas tāpēc, lai mājas gandrīz vai nekas vairs nebūtu jāmācās. Pēcpusdienā tiek veltīta tādiem mācību priekšmetiem kā ritmika, zīmēšana, mūzika, fiziķūra un rokdarbi. Katrai klasēi reizi nedēļā ir kultūras mācības un sadzīves kultūras stundas. Tiem nevajadzētu būt priekšmetiem, kas radītu bērnu nepatiku uz kāvēties skolā ilgāk. Tas tikai veicina mazo vaidaviešu visspīgāku attīstību.

Nedaudz pastāstišu par bezatzīmu sistēmu. Tā ieviesta visu republikas skolu jaunākās klasēs. Līdzšinējā novērtēšanas sistēma ar atzīmēm, daudzumā šķiet joti pareiza un nevaināma, bet jau no mazākām klasēm tā iedala visus bērnus neveiksmīniekos un līderos, kaut gan šajā vecumā tās visvairāk atkarīgo no bērnu iedzīmējām spejām un dotumiem. Atzīmu iegūšanas dēļ liela stundas daļa tiek veltīta kontrolei un atrāsīšanai, bet labi un pareizi atbildi maz skolēnu, tātad pārējie šai laikā neko neiegūst. Atzīmes ne vienmēr precīzi atspoguļo patēsās zināšanas.

Mācoties pēc bezatzīmu sistēmas galvenā stundas daļa tiek veltīta mācīšanai. Tā ka māsu klasēs nav liešas, skolotājām ir lielas iespējas strādāt ar katra skolēnu atsevišķi un pāldzēt viņam mācīties. Skolotājiem ir izstrādāti galvenie jautājumi, kas mācību gada laikā jāapgūst. Viņiem jācēnās par attiecīgo temu nokārtot ieskaņai. Ja pēc šī mācību gada pierādisies, ka ne skolotāji, ne skolēni, ne vecāki ne spēj sekਮigi šādā veidā sadarbīties, tas tikai liecinās par to, ka vēl neesam spējīgi pat sākt tuvoties demokrātiskai, kultūralai, uz savstarpēju cienī un izpratni balstītai sabiedrībai.

VAIRA VIRA,

skolas direktora vietniece mācību darbā

Miljonāriem nav priecīgs prāts

(Turpinājums no 1. lpp.)

Tobrīd rakstījām, ka privātizēšanās ideja jau izloota keramikas ceļā. Kāpēc tas joprojām ir SIA manta?

Uzskatu, ka vadītājs Jānis Balodis neizturēja šo pārbaudi un nebija gatavs darbam savrup. Viņš negribēja pēmt atbildi uz sevi. Viņš sarēķināja, ka it kā jāmaksas liels realizācijas nodoklis, ka izdevīgāk ir palikt pie mums, bet tai pat laikā pašreiz keramikas ceļā darbs paslīktinājies. Dažam podam reņa sakāpusi piecas sešas reizes, bet tot mēnesos realizācija pret pēriņiem 230 tūkstošiem ir tikai par kādiem 130 tūkstošiem lielāk. Pat ja skaitus atceres neprecīzi un realizāciju būtu divkāršojusies, bet cenas kāpūšas 5—6 reizes, tad secinu, ka Balodis ir sašaurinājis ražošanu. Ari pārstrādātā māla daudzums ir daudz mazāks nekā pagājušajā gadā. Keramikā nodarbojas ar totoču inflācijas perināšanu, jo algas gan vienīm ir vienās no lieklakajām.

Bet ko jūs atbildētu uz iebildi, ka pagasts un SIA rada ceham nelabvēligus nosacījumus, jo tad tūdai paugustīnās sadzīvisko maksu izcenojumus?

Tāpēc jau vien palika, ka grib joprojām smelt no mūsu kopejā katī. Bet bizness ir bizness, ja nevari turēt, tad tiešām nav jēgas attaldīties. Tur cilvekam jau it kā viss ir. Bet viji ir aizmirusi, ka intensīvi jāstrādā astoņas stundas. Alga ir pieleikoša, lai iepirktos veikalā, kur nekā prātīga nav un par mazu, lai karotu īti dārgās mantas. Kā vārdā tad plēsties? Lauksaimnieciskos darbos SIA darba rābība ir kapusi, diemžēl keramikā strādā ekstensīvi. Ja viji būtu savrup, tad es neliktos ne zinis. Bet, ja viji ir palikuši SIA, tad būbu spiests iejaukties un mēlēt iespējas nozares darba uzašanai.

Kāda ir SIA finansu prognoze gadam?

Uz pirmo oktobra laikam bija tā, ka realizācijas apjoms varētu būt ap 6 miljoniem, bet pelna, man sīkst, ap diviem miljoniem rubļu.

Var teikt, ka «Vaidava» ir ne sevišķi turīgs miljonārs?

Apmēram tā. It kā jau viss ziemiņi mums ir, bet, ja domājam par nākamo pavasari, tad neko bagāti neizskatāmies.

Vai celtniecībā iestāsies klusums?

Skola beidzot ir pabeigta, vēl jātieka gala ar sporta zāli un stadionu. Ari ar katlu māju. Vajadzētu vēl vinnēt siltumtūkstus, tad ciemata būlu izdarīts tikpat kā viss. Stadionā gribam labu, jo Valmieras rajonā jau stadiiona, manuprāt, vispār nav. Par daudzdzīvoļu mājām vairs nav ko runāt. Ja tā tagad maksās 3 miljonus, tad kurš gan tai māja lidis iekšā? Iespējams, ka vēluzceļ kādu individuālo māju. Ciemats ir paspēts. Var teikt, ka Milenbergs ir gēnijs. Ista laikā sācis un, cik var saprast, pēdēja

SĀKAM MATERIALIZĒT PAJAS

Sabiedrības valde ir saņēmusi iesniegumu no Pētera Miķelsona. Viņš lūdza personisku ipašuma vienu trešdaļu Podzēnu slaucamo.govju fermas, vienu trešdaļu lopbarības šķūņa, graudu noliktuvi un Podzēnu dzirnavas. Tāpēc sabiedrība paziņo, ka pretendentiem ir iespēja pārņemt ipašumā Podzēnu slaucamo.govju fermu vai daļu no tās un Podzēnu dzirnavas.

Uldis Zentīns savā iesniegumā lūdz ipašumā gateri, gateri īteres un traktoru T-25. Sabiedrība paziņo, ka ir iespēja pieteikties uz 49 procentiem no gatera, pārejais paliek sabiedrības ipašuma.

Jā vēl kāds no sabiedrības daibniekiem vēlas pārņemt ipašumā minētos objektus, tad lūdzam paziņot par to SIA valdei līdz 1. decembrim.

Daži cilvēki pajas pirms nādā. Lūk, pieprasījumi:

Feliks Silavys — par 1244,65 rubļiem,

Valentīna Fedotova (lūdz mātes Pirogovas Horevas paju) — par 7089,66 rubļiem.

Zinaida Rubackaja (lūdz daļu pajas) — par 7353 rubļiem,

Jānis Abols (lūdz daļu pajas) — par 4000 rubļiem,

Zigrida Jēgere — par 1898,15 rubļiem,

Vilis Ozols — par 3698,67 rubļiem,

Timofejs Žižins — par 5649,30 rubļiem,

Aina Žižina — par 8811,02 rubļiem,

Margarita Dubava (lūdz daļu pajas traktora iegādei) — par 24877 rubļiem,

Anna Dziedātāja (lūdz daļu pajass traktora iegādei) — par 24877 rubļiem,

Anna Kokareviča (lūdz paju nāudā traktora iegādei) — par 11906,83 rubļiem,

Marta Kalniņa (lūdz paju nāudā lauksaimniecības tehnikas iegādei) — par 33257 rubļiem.

Līdz ar to varam izrēķināt, ka paju atlsvaināšana ir par 134758,28 rubļiem. Sis pajas var nopirk citi SIA daibnieki. Ja kāds gribētu pirkat pajas, tad lūdzam par to pieteikties valdei līdz 1. decembrim.

Kurp dosimies novembrī

8. nov. pl. 18 atpūtas vakars pensionāriem. SIA «Vaidava» pensionāri godināšana.

8. nov. pl. 22 «Mārtiņa nakts balēja».

10. nov. pl. 9 «Mārtiņdienas gatforgus» — pagasta centrā un kultūras namā.

11. nov. Lāčplēša dienai veltīts pasākums (sekojiet reklāmai par laiku un notikumiem).

16. nov. Māksliniecības pārāabis koncerts «Baltijas tautu vienībās». Peldalas lgaunijas valsts Tarīja rajona Hooslavas viru un sieviešu kori, dziedātāju ansamblis, meiteņu deju kolektīvs, kā arī Vaidavas pagasta pārābnieki.

17. nov. pl. 18 Valmieras Drāmas teātra pirmizrāde «Anatēma».

18. nov. Latvijas republikas gadienai veltīts koncerts. Dziedās Adrians Kukuvass un Sandra Ozelina.

28. nov. kafejnīcas vakars ar programmu, bufeti un diviem orkestriem (sekojiet reklāmai!)

Lopkopēju darba rezultāti

PIENA RAZOSANAS GAITA UZ 1.10.91. G.

Slaučēja	Bruto produkcija		Izslaukis no vienas govs	
	kg	+ vai - ar 1990. g.	kg	+ vai - ar 1990. g.
Tašmātova Elza	50569	-52439	3464	-138 3.
Karavājeva Emīlija	83219	-26148	3188	-284 6.
Grišāne Ilga	76993	-16031	3181	+6 7.
BRIEŽI	210771	-94628	3243	-173 1.
Plume Milda	155622	-1652	3156	+160 5.
Rožānska Biruta	147213	-14109	3159	-73 8.
CENTRS	302835	-15780	3154	+43 11.
Zirne Ingrīda	147870	+26128	3315	+736 4.
Mīglāne Edīte	150049	+8028	3081	+274 11.
Zižīna Mārite	138601	-4297	2863	+89 13.
Latišs Aivis	119304	-879	2663	+138 15.
CIRULI	555224	+28980	2982	+307 IV.
Paula Anita	105038	+24187	3537	+354 1.
Sneidere Aleksandra	71299	+3284	3155	+159 9.
Trafilova Raita	86156	+5043	3474	+203 2.
Miķelsons Atis	78982	-15480	3073	-349 12.
POLZENI	378035	-15215	3212	+79 11.
Kleina-Dzintra	74848	+2557	2722	-37 14.
Kleīna Vīzma	71397	+6660	2596	-4 16.
Pēlmāne Ruta	84342	+4485	3101	-56 10.
Bērziņa Aija	55058	+11360	2118	-244 17.
MAZSKIRBAS	285640	+25047	2657	-86 V.
SAIMNIECĪBA	1732505	-172934	3029	+56

ATAUDZEJAMO JAUNLOPU KOPEJU DARBA REZULTĀTI UZ 1.10.91. G.

	Videjais diennakts pieaugums gr.			
	no gada sākuma	+ vai - ar 1990. g.	septembrī	+ vai - ar 1990. g.
Darva Daina	878	-5	635	-143 1.
Caps Taiga,	691	+46	682	-7 3.
Caps Mihails	757	+7	750	+77 2.
Jēgere Skaidrīte	521	-177	527	-247 4.
SAIMNIECĪBA	617	-7	593	-300

NOBAROJAMO JAUNLOPU KOPEJU DARBA REZULTĀTI UZ 1.10.91. G.

Valstij pārdoti jaunlopi	Videjais diennakts pieaugums gr.			
	skaitis	kg	no gada sākuma	+ vai - ar 1990. g.
Izaja Astrida	—	—	844	+74 891 +109 1.
Jansone Ārija	—	—	636	-42 528 -143 6.
Eglīte Gunta	36	461	823	-43 754 -145 2.
Irķis Edgars	101	463	711	-45 589 -387 5.
Mastjanica Regīna,	—	—	—	—
Mastjanica Vlad.	85	445	808	+28 914 -241 3.
Gavrīlova Lillija	35	442	768	-18 791 -409 4.
SAIMNIECĪBA	380	432	767	-4 739 -279

DARBA REZULTĀTI CŪKKOPĪBA UZ 1.10.91. G.
Nobarojamo cūku grupā

	Videjais diennakts pieaugums			
	no gada sākuma	+ vai - ar 1990. g.	septembrī	+ vai - ar 1990. g.
Zaskēviča Pelageja,	—	—	—	—
Kalniņš Raimonds	462	-14	516	+102 988 —
Polis Aigars	—	—	—	—

2—4 mēn. sivēnu grupā

Polis Aigars	450	-8	445	+110
SIVĒNU IEGUVE				

Iegūti sivēni	Videjais sivēni audzēšanai		dzīv-svars kg
	skaitis	metrieni	
Sverna Raisa,	908	-192	8,3 441 16,4
Sverns Modris	—	—	—
Sirsniņa Valentīna,	825	-230	8,2 436 17,0
Sirsniņš Gunārs	—	—	—